

Билл юнга СОКУОН

Хаһыат анал таһаарыыта

2008 СЫЛГА УЛУУСКА БЭРЭЭДЭК ТУРУГА

Чурагчы улууһугар билигин тургутан 47 холуобунай буруй оҥоһулунна (былырын бу кэмгэ 53 эгэ). Балартан аһардар кэриэтэ дьон бас билигин утары оҥоһуллубут буруйдар буолаллар. Ол курдук, ис дьыала отделыгар 14 уоруу, 1 халааһын, 1 массынанан көнүлэ суох иддэ барыы, 5 үбү-харчыны инэринин түбэлтэлэрэ бэлэттэннилэр.

Союсону кэбэччылэр дьон танаһын-сабын, харчы-
на, аһылыкта танаһын туттар таргыллары, компьютер ча-
старын уораллар. Улууска сотовай сибээс үлэһиттэн
көбүлүнэй телефоннар сүүтүүлэр, уоруллуудара тахса-
уор. 2007 сыттан сабаһан улууска барыта 14 сотовай
елефон баһааттамыттыттан 9 телефонга буруйдаахтар
өстөһүнөр, дьыалалар суут көрүүтүгэр ыгытыһаһылар.
Ианна дартан эттэххэ, билинги сотовай телефоннар
IMEY кодтаахтарынан, уоруллубут телефоннар сир-
таралара теһе да уларытталлар, хаһа да тийбисинер,
үтэр уһутар сир-бэир булудталлар. Онон барытлааһын
иһэспийэ кэмгэр буруйдаахтар кыһахх буолуудара
уолкайданар. Кэһи малын-салын бэйлэ сүтэрибит, туо-
на кэһи дьаһыла өһтө суох буолууһа (холобур, сир-
титтан, сууматыттан түһөн хаалбыт эбэтэр хаһа эр-
мэн хаалларан кэбистит буолууһа), ис дьыала орга-
ннар бөрөбүркэ түмүгүнэн холубунай дьыаланы
эбүтэри аккаастыыр ууруах тахсар. Кэһэс дьон мала-
малын сүтэрдилэр да, милиция сотрудиуктара хаһаан да
лору көрдөн булан тиксэриэхтэхтэрин курдук
сүбүлүлэхтэр. Холубунай-процессуальнай сокуон ир-
эбиллэһин, ис дьыала органа кэһи мала-сала уоруу
үмүтэр сүтүтүт эбэтэр күөс өттүнэн быһаарыт эр-
буллууһа көрдүбү-нидир улаах ыгытыһаһылар.

47 буруй ишлээр 14-дзыр уснаа аһары бар көрүнгө-
х буруй буолар. Ол курдук, Болугур нэһилиэгэр гр. Л.
эргэштүт кыһыны күүһүлүбүтүгэр уснаа күүһүлүгүр
айаһыларга өгөрбүтүгэр 5 холуобунай дьыала
өбүтүлүбүтүгэр, Чурачгы салгыһыаһыгэр гр. С. кыһыны
хсон, доруобууһылар бар көрүнгөх эчэйбөөт өгөрбү-
түгэр, Хатылы нэһилиэгэр гр. Р. кыһына бэйһаһыан аһы-
н эчэйбэһиэгэр, Чурачгы салгыһыаһыгэр улуустар бөл-
үбүгэр кыһы гр. Е. маллаах суумкатын куус өттүгүн бы-
һаан исууштутугар, Мэлдьэхсэ учуасталар гр. Г. көргөһүн
бэйһаһыан аһыан өлөрбүтүгэр холуобунай дьыалалар
өбүтүлүбүтүгэр, сорохторо суукаа ыһыһыһылар, со-
хоторго барыһаһыан сэлэһтиб ыһыһыла турар.

5. холубунай буруй онгохулан, дыала сийэстийэлэнэн, сууһа барда. Бу көрдөрүү быһырыыныгы туруктан 80 бырыһыанынан үрдүк. Олор дьон сотовый телефоннарын куус өтүтүн быһыан эбэтэр уоран, атыттар охсуһуу түмүтөр киһи доруобуйалар ээһийэ онороннор, холубунай эпизитивнэс тардылыннар. Буруйу онорбут олортон бияр Улахан Куол учаастаһын олохтоор, атыттар бары Чурагчы салыһыаһын олохтоохторо - 4 ор 1 №-дээх орто оскуола, 4 ор 2 №-дээх орто оскуола үөрэнэччилэрэ, 4 өрттөн турар бөлөх араас көмүрү 10 түгүл уорууну онорбутутар холубунай дыала көбүтүлэн, барылааһын сийэстийэтэ түмүктэнэн эрэр. Кастөрүн курдук, сокуоннай састарын ситэ илэс олор буруйу оноруулар улуустутутар сыһыгрхайан иһэр.

Техника ахсаана элбээн, суоцпардарга, сатыы сыйдыар дьонго ирдэбил улаатар. Улуус үрдүнэн барыта 4955 автотранспорт, причеп араас көрүннэрэ ГАИ учуотутар тураллар. Оттон 3748-на чааһынай массыналар буолаллар. Былырыынны кэмтэн техника ахсаана 278-нан элбээтэ. 94 киһи экзамен туттаран, техника араас көрүгүн ыттарыгар быраал ылла. Практика көрдөрүүнэ, экзамен туттарар дин туһунан, оттон күлүктэ суолга айаһааһын, айан кэмгэр бэйэ бодотун сатаан туттуу төрүт тусты буолаһар. Кэлинги кэмтэ суол, айан кыттылыахтарын икки ардыларыгар сыһыан биллэрдик мэлтээтэ. Ол курдук, суоцпардар сэлэһиэ иһигэр да, ыраах айаһта да суол, массыына техникэскэй туруктарын учуоттаабанка, аһары түргөннөк сыйдыаллар. Сатыы сыйлааччылар суол быраабылатын болромтово ылбаттара, көңүлүмөкөт сирдэринэн, буолаары буолан, чутас массыына иһарин көрө-көрө суолу туоруу сатааһын эмиз баар суол. Ол түмүтэр суолга араас тыһааһыннаах, кутталлаах да балаһыанньалар тахсаллар.

Былърысын бу нэмгэ суол быһыллалана суох эбит буол-
ларын, быһыл 3 быһылаан буолбутун түмүтэр 3 киһи до-
руобуйатылар араас көрүнүгээх ээһиини ылла. Суол

былыыаана элэсбэттин туһунан ГАИ инспектордарынан араас таһымнаах профилактической үлэлэр ыйгытыла тураллар. Бэрэбиэркэ түмүгүнэн суоптардар, сатыла дьон тустаах быраабыталары, ирдэбиллэр кэспиттэригэр ийин барыта б54 административнай боротоксуол толору- лунна (быһаарылган баачча 378 этэ). 13 суоптар массыба- нунна (быһаарылган баачча 378 этэ). 13 суоптар массыба- ны арыты истит туруктаах сыдыан ыйтаннар, быраап- тары быһытына. 4 суоптар суол быраабылатын куруу- тары быһытына. 4 суоптар суол быраабылатын куруу- тары быһытына. 4 суоптар суол быраабылатын куруу- тары быһытына.

Ухункылыммыт ааһан, саас кыластунан кэлбизиниз

кууцсаах алгара саха киһитин сиринэн маастабай бул-
тааһынтан бөлөмнөһүн эрэр. Отору куһу-хааны булгу-
урга көмүл биһирээһиэ. Бу көмүг куруук буоларын
иһил, сааттан сэргэстээх буолуута, сааны харайыы, иһдэ
сыйдыы быраабысталарын тутуһуута ИДьО өттүттэн
бэрэбиэркэлэр сараланыахтара. Хомойуох иһин, кэ-
лэппи сылларга улууспутутар саяска, күһүнүгү булт
көмнөрүгэр сааттан дэнтинин түбэлтэлэро тахсыыгыт-
тарын, сая тутуулууах холубунай буруйдар онсонулуубут-
тарын иһиликкөннэ истэ-билэ сыллар. Ол курдук, 2006
сыллаахха Хатылы олохтооро гр. Л гр. Е, 2007 сыллаахха
Волгогор гр. Л гр. Е саанан ытан өлөрүүллэро, Чыгышпа-
раа гр. Т саанан ытар көмүгэр төрөспүт уола киирэн би-
эниһэ бэлэттөөмүттэро.

Саа туугуулаах бары буруйдар арыты испит туруктаах дьонунан оҕоһу длубуттара. Бултааһын дьизэн өйдөбүл айылтара саалаах сыһынан арытылааһын курдук буолара кийиһи дьиксинээрэр. Итирик кийи саалаах сырытпадына дэг-оһол, быһылаан, кырата, сааны сүтэрэи, уордарыны да тахсара чуолкай. Дьон сокуонунан көнүлээбэт кэмгэ айылтара тахсан сиэри-туому сөптөөхтүк тутуһан, саар сорохтээхтик, тудалыр айгыны аймаабакка, харыстабыллаахтык сыһыаннаһан сыт-таһан тааһа.

Түмүктөгөн эттэххэ, дьон куһаҕаны, буруйу төрө
онороруй дээн ыһытыыта аан дойдун үрдүнэн чолчу эл-
пизити бигэр кыаллыбат. Хас биирдэи хотуобунуй дьы-
ла бэйэтэ туһунан ис хоһоонкоох. Ханнак баҕар биир-
мэ бэйэтэ туһунан ыарахаттардаах, уустуктардаах бу-
лар дээн этэллэр. Ол баҕарта дьонто араастаан дьайар.
Буруйу онорбут киһи буолар буолбутун киһиэ кэмсиэнэрэ
үгүс, киһи ону тыһынан да элбэтэр, сирэйигэр-хараҕар
сурулла сылдьар кэрлэтэ буолар. Сирдээхтик сылдьар-
га, олорорго кыаллар да арууттэри тутуспакка омурла
сустарар саҥа абалаах суоҥа буолуо. Орто дойдута биир-
дэ бэркэллэбит кыпач олоххо өйдөһөн-өйдөһөн, дьонто-
сэргээр, бэйэр харыстабыллаахтык, элбэтинэстээхтик
сыһыаһаһан, оролорбут, төрөбүт улуусулар мэдээтэ-
рин тустарылар үлэлээххэ-хамсыаха.

Чурагчы оройуонутар ИДьО общественнай
сйбээскэ, информацияга үлэтиир бөлүгө.

УЬҮС МИЭСТЭ БУОЛАРЫ СИТИСТИБИТ

Кулун тутар 20–23 күннәригэр Эгискалн хочотун Нам сиригэр иккин эгэр уонна иккин улуустар ис дыһалааҕа отделларын иккин ардыларыгэр 23-с спартакиада буолан ааста. Чугастаары улуустар бары кэлбиттөр, Уус-Маайа уонна Хангалас улууһун хамаандалара биллэр биннигилэрин кыттаһыны ыһбатылар.

Хамаандаар бари дагны үүдтэй бэлмнэх нэлбигтэр Бастагы кун сахалар уфудучулаах кыфигит МК Ахмосов аатын болуоссаага спартакиаданы үөрүүлэхтик айнаа кыстыгына. Хас бирдун хамаанда парадый форматын, строевой хаамыга болонн күүрү буолта. Ити хаана курактааи бастагы күүдгэр - "шведский" эстафетар: илгэ-кыли түстүбүт. Манна бийи хамаандыбыт үбүс биринистэх микстэр тиистэ. Нам бистаата, иккэ: Амыа хамаандата буолта.

Салгыы Макаров бастырылган уюна АК автоматынан бэргэн ынааччылар курактангырларгаэр отлостан началыкы эбэтэр кэин солбунааччыта, окутаһынан 2 эр киһи уюна 1 драхтар сотруудик балаһыанна бастырылган кытаахтахтар. Бу куракка быһылыттан кыра уларыыбы кыра. Ол сүрдүк, эр киһи 5 пробнай уюна 30 значнай, драхтар 3 пробнай уюна 20 значнай кытааһы оҕороллор. Бу - Россияйат нуора. Манина буолла кытааһы кытаахуу кытаах хамандабылыттан кытаахтар

ний лейтенант Дмитрий Евграфов уула
милиция капитана Альбина Иванова утга
лар. Үсүүнүн милиция майора Петр Карда
шевский, гөрдүнүн пенсионерий Валент
тин Драгунов кетүүлэи ыштылар. В
көрүннэ бичиги хамаандабыт бэйс буулт
Манна хаһыс да сылыа Нам отделын хама
андата эрэлдээхтик бастаата, ижэфи Амма
үсүү бу сырыыта Уус-Алдан отделлар
мэлэһилэр. Автоматынан ытыыга бу сырыы
алтыс мизстэттөө ижэһисэ тахсан, үөрүүбү
үксээтэ. Бу көрүннэ сыган, олон уонна ту
ран эрэ ытар көөгүлдүрэр. Манна Уус-Алда
хамаандата бастаата. Үсүү Амма ылда.

Салтыг самбо уонна мас тардыһыт саралынна. Самбор бу сырылга хамаандана бэиһе миһэтэ буолары эстиэйбит. Вайкалырын байаһыһанарыгар 68 кг миилдия старшай лейтенанна Андрей Халтаев, 74 кг миилдия лейтенанна Виталий Иванов бастаатылар. 62 кг миилдия лейтенанна Николай Семизов үһүс хиллаһыстах миһэтэр тигисти. Андрей Халтаев үчүгүй хапысыһыллыгы көрдөрбүтүн иһин анал бириһтин тутта. Иа

рахан ыһааһыҥга жиһибит суох буолан,
улаханнык сабырытардыбыт.

Мас тәрдыһылыгытар үһүс буоллубут. Саахымат-чыттарбытылар бу сырыыга күмүктү сии мөһөк ыһына. Ол курдук, хамаанданан үһүс мистэни ыһыбыт. Онтон пауэрлифтинг дээн бэйлэй спорткаҥа сине көрүтэр күөн көрсүһүү буолла. Бу көрүнгэ Талыта спортдустукара дьаныһан туран дьарытаныытара харахха тутта бырадыһына. Хамаанда күөстээһин 60 кг Архип Марков дээн чулуу уоллара Россия чемпионун аатын ыһан кэлбэтэ кытта тһоһулуру.

Войсбилгата бейлийн бэлэмлэгт сууда ула-
ханныг таайда. Жеребеевка даганы элбэр
быхаарда Бейлийн бөлхсүтүүгэр бастан бар-
ран, анараа бөлхснх буулбт хамаанда-
тыгар улахан эрэйснх, хатхилыг кинэттэн
1:2 ахсаанын хогторон кэбистибт, онс
үхүс буоллубут. Военизированной эстафе-
тад бейс буоллубут, быларыын үхүс эти-
мт. Манна бейсбт сымла-халты туттам-
мт, ээснх ыстараалгыр сокуундизнх ыл-
бышпты таайда. Канат тардылыгытыгар

төрдүс буулдубут. Бу көрүнгө жөнсүр тах-
та сырыпта. Ол курдук, үс хамаанда очкобуз,
тэңнэлэн хаалла, огу хат көрсүшүнүзөрөгө
гууоросубуптут үрдүнэн, судууялар
мүнүүтэнэн көрөн түмүгү таһаардылар.
Бийлеш мүнүүтөнүн арывай да өр тардышты
буудан бизилит.

Үтөс курдук, уус-ураи самодостельноһы көрүү буолла. Чурапчылар трибунаҕа ырыада бастаата. Формаҕа уосиһа хаамыһа эмгэс бастаатыбыт.

Спартакиада түмүгүнөн Кызыл Армия уу-
туу ийбиктөөн улаатпайт. Армия улуунун ис-
пийаларга отделеги сотрудиентсара кылайы-
лактарынан буолулар. Иккунн намнар,
үсүнү чуратгалар кылайыт. Төрдүсүн Та-
атта улуунун отдела тарыкта, бөксө Магич-
ары сөксөксө мэнгэлэр буолулар, алтыска
Майагетта Бэрт Хара улуурдара - Уус-Ал-
дан улуунун сотрудиентсара тигистилэр.
Томпо ис дыйалатын отдела сөттин буолла.

Муус устар 10-12 күнлөрүгөр Дьокуускай куоракка 11-с республикатаары спартакиада ыытылыһа. Манна итин эгэр уонна күүн улуустар ис дьаалаларын спартакиадаларын кыайылыаар буолбут Амма улуунун хамаандата дьору талан, кыттан кэлбит. Уопсай түмүкүс Ис дьаала министрствотын хамаандатын көнөтүттэн иккис буолары ситистибит. Бу оһуууларга саамбаа байыларын ыһааһыһырытар Николай Семенов бастаата, Андрей Халтаев атарын эчэттэр даары үһүс буолла, Виталий Иванов иккис миэстэр таласта.

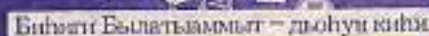
Бу хүрээтэһийнхэр кыттарбытыгар куус-көмө буолбут спонсордарбытыгар "Чурапчы суоллара" ГУП директорыгар Ф.С.Чичивязарова, "Маарыкчан" ПО директорыгар А.Г.Григорьевтар, ачыгыт предпринимательствоны өйүүр фонда председателигэр М.Н.Сивцевкэ уонна да атын домунууттар махталытын түрдүбэт, үлэлэригэр үрдүк ситиһилиһири багарабыт.

М. К. АММОСОВ
Чуригина Исдыгалафа отделын
начальнигын кадр бонгуруостарь гвард
солбуйлааччы, ээлигчэ майор.

Хаартыскаларга: 1. "Бастык тап-
сылты" биринс халһаайына Андрей Халһааи
быһаарыһаат быһарыһта. 2. Бастакы
мэстэни ылбыт Чурапчы отделик трио-
та.

M. K. AMMOCOR

Чурагач Исдымалафа отделе
начальнигы: кадр боптуруостарыгар
солбуйаччы, эволюция майбана

А3АХАҢОВ

Доктортуун Г.М. Макаровы уонна Е.Е. Макаровы кытта.

Дээ, онгоо бастайхыгтайгай суруултууга байхыг тусга сорунуу буулгала. Сого-сого суруйлан, ухуунуу сэралахан. 1978 сүүлчихаа, бөгтээхий тустуук Афанасий Васильевич Захаров туһуулан бастайхыгтай "Эдэр коммунист" хайхыаа бичээтгээр. Манган ыла илөөтгөө арайханха тустуу чулуударын, удахан күрөхтөһинилэри сүрдэтан суруйлан барбыта. Туту бу салта "Сага олох" хайхыг общественнай көрөс-

12. Начиная с перекрестка улиц Карла Маркса и Ленина до магазина "Сахабул" - ЯРО ВПП "Единая Россия" Чурапчинского улуса.

Алар сурулар энгилер сана
редация козичагылар маңды сеп
түлүлөр буолбатах. Сурула
мыһалар чомчулар
кырдасханаларылар эппетинийи
аһар тус байыа суру.